

GINOP 5.1.5.-16-2017-00010 Együtt a munkavállalásért

Heves megyében c. projekt

Záró tanulmány

2021

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	2
2. Munkaerőpiaci helyzetkép	3
3. Humánerőforrás biztosítása a program lebonyolításához.....	6
4. Célcsoportjaink és szolgáltatásaink	7
5. A program legfontosabb eredményei	9
6. A szolgáltatások tapasztalatai	11
7. Jövőbeni javaslatok.....	14

1. Bevezetés

Magyarország Kormányának a „Nem állami szervezetek munkaerő-piaci szolgáltatásainak támogatása - GINOP-5.1.5-16” megnevezésű felhívása a 2016. évben jelent meg.

A felhívás célkitűzése: „Magyarország Kormányának célja az álláskeresők, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása. A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte a munkaerő kínálat fejlesztését aktív eszközökkel, továbbá Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) által megvalósított munkaerő-piaci programok civil és nonprofit szervezetek által nyújtott szolgáltatásokkal való kiegészítését. A cél elérését a Kormány a programot munkaerőpiaci szolgáltatást nyújtó civil és nonprofit szervezetek bevonásával tervezi megvalósítani jelen Felhívásban foglalt feltételek mentén.”

A munkaerőpiaci szolgáltatások szükségességét az Európai Unióban közösen képviselt foglalkoztatáspolitikai szemlélet szerint alkották meg, mely alapján a foglalkoztatáspolitikáért elsősorban a tagállami kormányok felelősek, de az EU forrásokkal támogatja a tagországok intézkedéseit, annak érdekében, hogy ellensúlyozza a negatív demográfiai trendek – azaz az elöregedő társadalmak gazdaságra gyakorolt hatását. Ezzel összefüggésben az uniós szociálpolitika céljai a következők:

- megkönnyíteni az álláskeresők elhelyezkedését az elsődleges munkaerőpiacon,
- segíteni az átmenetet a fiataloknak az iskola és a munka világa között,
- biztosítva a szabad mozgás és munkavállalás elvét, megkönnyíteni az EU más tagállamaiban a munkavállalást,
- a szegénység enyhítése,
- a szociális biztonsági rendszerek korszerűsítése,
- a fogyatékossgal élő személyek védelméről való gondoskodás, jogaik érvényesítése.

Az EU a fenti célok elérése érdekében többek között támogatja a képzést, a készségek fejlesztését és a vállalkozói szellem térnyerését, ehhez kapcsolódóan intézkedés csomagot dolgozott ki annak érdekében, hogy:

- elősegítse a munkaerőpiacon való érvényesüléshez szükséges készségek elsajátítását;
- gondoskodjon a készségigények és a készségkínálat közötti összhangról az uniós munkaerőpiacokon;

- o megkönnyítse a képzések hivatalos elismerését külföldön, hogy az uniós polgárok az EU területén bárhol letelepedhessenek, munkát vállalhassanak, illetve tanulmányokat folytathassanak.

Az Európai Unió tagállamai kidolgozták az Európa 2020 stratégiát, amelynek legfontosabb célkitűzései közé tartozik a munkahelyek számának és minőségének javítása. Az európai foglalkoztatási stratégia, valamint a foglalkoztatáspolitikai iránymutatások és támogató programok (például a foglalkoztatás és a szociális innováció európai programja) arra szolgálnak, hogy elősegítsék a növekedést, a munkahelyteremtést, a munkaerő mobilitását és a társadalmi haladást.

Nyitórendezvény Eger, GINOP 5.1.5.-16-2017-00010

Forrás: Foglalkoztatás és Szociális Ügyek, https://europa.eu/european-union/topics/employment-social-affairs_hu

2. Munkaerőpiaci helyzetkép

Magyarország Kormányának célja a **GINOP 5.1.5.-16 Nem állami szervezetek munkaerőpiaci szolgáltatásainak támogatása** című projekttel az álláskeresőket, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása, a munkaerő kínálat fejlesztése aktív eszközökkel. Hazánkban a kedvezőtlen demográfiai helyzet, a munkanélküliek nem megfelelő képzettségi szintje, valamint a lakosság alacsonynak mondható munkaerőpiaci mobilitása jelentősen nehezíti a munkaerő-tartalék mozgósítását, főként az elvándorlással és előregedéssel sújtott területeken.

A munkaerőpiaci helyzet, valamint a jelenlévő strukturális problémák (a munkakínálatot jelentő népesség képzettségi összetétele nem találkozik a munkaadók keresleti igényével) miatt a vállalatok nem tudják megfelelő ütemben bővíteni foglalkoztatásukat. Mindemellett, a toborzási nehézség, és az ebből adódó munkaerőhiány állandósulhat is, a szerkezeti eltérések nagyok, a mobilitás akadályokba ütközik vagy rossz az információáramlás a munkaerőpiaci szereplők között.

A munkapiac területi különbségei jelentősek, azaz a népesség 20%-a rossz foglalkoztatási mutatókkal jellemezhető térségben él.

A munkaerő területi mobilitása alacsony, ami a hazai munkaerőpiaci rugalmasság szempontjából kedvezőtlen.

A munkaerőpiacon az elmúlt években megfigyelhető volt, hogy egyszerre van jelen munkaerőfelesleg és munkaerőhiány. A 2010-ben bekövetkezett foglalkoztatási fordulat, majd a versenyszektor jelentős foglalkoztatás bővítése 2013-tól azzal a következménnyel járt, hogy a tömeges elhelyezkedések eredményeként szűkült a munkaközvetítésre rendelkezésre álló munkaerő-kínálat, így a cégek egyre kisebb merítési körből kénytelenek munkaerő-igényüket kielégíteni, a kereslet és kínálat között nem csak területi, hanem szakmaszerkezeti egyensúlytalanságok is kialakultak az egyre feszesebbé váló munkaerőpiacon – azaz jellemző, hogy egyes ágazatokban és szakmaterületeken érzékelhetők hiányjelenségek, ahol a cégek toborzási problémákkal szembesülnek.

A **GINOP 5.1.5.-16-2017 Együtt a munkavállalásért** projekt fontos szerepet töltött be a munkaerőpiacon inaktívok piacképességének növelésében, a munkanélküliség kimosztásában, valamint a munkaerőpiaci kereslet és kínálat hatékony illesztésében.

A megvalósított tevékenységek kiegészítették a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) által megvalósított munkaerőpiaci programokat, erősítve a munkaerőpiaci eszközök eredményességét, az álláskeresők egyéni cselekvési tervének hatékony, személyre szabott megvalósulását.

A projekt keretében konzorciumban biztosítottuk a szolgáltatásokat. Az együttműködő szervezetek vállalták, hogy a szolgáltatásban részesülők legalább 20%-a közvetlenül elhelyezkedik az elsődleges munkaerőpiacon, továbbá az egyéni fejlesztési tervben rögzített célokat sikeresen megvalósítók aránya eléri a 80%-ot.

Csoportos szolgáltatás Heves megyében

A **GINOP 5.1.5.-16-2017-00010 Együtt a munkavállalásért Heves megyében projekt** szoros együttműködésben valósult meg a megyei kormányhivatal, járási hivatalok foglalkoztatási osztályai és a szolgáltató szervezet, a **Debreceni Rehabilitációs Közhasznú Egyesület**, mint **konzorciumvezető** és a **Munkaerőpiacon Maradás Egyesület** között. A konzorciumi tagok együttműködésének módszerei a program első félévében alakultak ki, majd ezután fejlődött tovább az együttműködés a Kormányhivatal és a konzorcium között.

A Heves megyei kormányhivatal járási hivatalai irányították a nyilvántartásukban szereplő, célcsoportba tartozó személyeket a szolgáltatókhoz, továbbá nyilvántartásba vették a szolgáltató által toborzott inaktív személyeket.

A felhívás a projektmegvalósítók felé széleskörű követelményrendszert állított fel a projektmenedzsmen, a pénzügyi vezetés és a szakértők vonatkozásában egyaránt. A szakértőknek meg kellett felelni a 30/2000 GM rendelet követelményeinek és több éves szakmai tapasztalatot is fel kellett mutatniuk.

3. Humánerőforrás biztosítása a program lebonyolításához

A pályázati kiírás meghatározta a konzorcium belső információs rendszerének elemeit. Ezek közül a konzorciumi értekezlet szerepelt a felsorolás elején. A pályázat e követelménye valódi igényt fogalmazott meg, itt került kijelölésre az a stratégia, amely mentén a megvalósítás történt. Ezek a stratégiai döntések nagymértékben meghatározták a munka menetét és hozzájárultak a szakmai vezető tervezési munkájához.

A megvalósításhoz szükséges humán erőforrás biztosítására változatos megoldásokat mutatattak fel a konzorciumi partnerek. A konzorcium alapvetően főállású munkavállalókkal dolgozott a Foglalkoztatási Osztályokkal együttműködve.

A programba bevont ügyfelek felé a szolgáltatásokat különböző felsőfokú szakirányú végzettségű szakemberek nyújtották, ahol feladatuk a programban vállalt szolgáltatások nyújtása volt. Munkájuk során a szakértőknek az álláskereséshez, a munkalehetőség felkutatáshoz, bértámogatás igényléséhez, önálló vállalkozás tervezéséhez, működtetéséhez szükséges információkat kellett nyújtaniuk. A célcsoporttagok személyes segítségnyújtás eredményeképpen információhoz jutottak önmagukról és a munkaerőpiacról, alkalmassá váltak az önálló álláskeresésre, segítséget kaptak ahhoz, hogy túljussanak a munkanélküliség okozta pszichés megterhelésen.

A Foglalkoztatási Osztályok munkatársaival történt kapcsolattartás szakértőink részéről nagyfokú alkalmazkodási képességet igényelt. A Foglalkoztatási Osztályok közigazgatási eljárásrend szerint, ezen belül meghatározott ügyfélfogadási rendben dolgoztak, meghatározott adminisztrációs feltételek között, különös tekintettel az ügyfelek Egyéni Cselekvési Tervére. A Kormányhivatalnak az álláskeresők Egyéni Cselekvési Tervében kellett rögzíteni a konzorcium által összeállított egyéni fejlesztési tervekben szereplő tervezett illetve megvalósult szolgáltatásokat.

A megvalósítási folyamatot a napi tevékenységeket támogatta a projektmenedzsment értekezleten hozott döntések kommunikálása a munkatársak felé. A projektvezetés az operatív kérdésekkel is foglalkozott, az elfogadott konzorciumi stratégiákat segítette a gyakorlatba átültetni.

Ezeken a megbeszéléseken nyomon követtük a projekt pénzügyi lehetőségeit, illetve a megvalósítás folyamatának számszerűsíthető eredményeit, egyeztetésre kerültek a szabadságotlások, a helyettesítések, szükség esetén a szakértők cseréje. A szakmai vezető folyamatosan beszámolt a munkatársak teljesítményéről is. A projektmenedzsment így folyamatosan követni tudta a megvalósító munkatársak igényeit és megtalálta a támogatási lehetőségeket is.

A humánerőforrás megfelelő színvonalú működését a szakmai vezetői megbeszélések biztosították. Ezeken a szakértők vettek részt, a megbeszéléseket a szakmai vezető koordinálta.

A munkafolyamatok összehangolása jelentős feladat volt minden szakértő számára, emellett növelte mind a Kormányhivatal, mind a konzorcium munkatársainak adminisztrációs terheit is.

4. Célcsoportjaink és szolgáltatásaink

A program fő célcsoportjába az alábbi csoportok tartoztak:

- regisztrált álláskeresők
- nem dolgozó, nem tanuló személyek
- 25 év alatti munkanélküliek
- alacsony iskolai végzettségűek
- elavult szakképesítéssel rendelkezők
- 50 év felettiek
- gyermekgondozás, ápolás után munkát vállalók

A programba jelentkezők mindannyian valamilyen okból kifolyólag a munkaerőpiactól eltávolodtak, vagy még nem kerültek be, így nem volt tapasztalatuk a munkakeresésben.

A projekt szolgáltatásaiban azon álláskereső, vagy inaktív személyek részesülhettek, akik esetében a kormányhivatal szakügyintézője úgy ítélte meg, hogy a munkaerőpiaci jellemzői és lehetőségei alapján foglalkoztatási célú támogatás és képzés nélkül, kizárólag a szolgáltatás révén el tud helyezkedni a nyílt munkaerőpiacon, vagy az aktív munkaerőpiaci programba való bevonását megelőzően egyéni vagy csoportos szolgáltatás keretében felkészítést igényel.

Az 50 év feletti korosztály évtizedeket dolgozott egy-egy munkahelyen, a munkájuk elvesztését követően számukra teljesen új kihívást jelentettek a munkakeresés technikái, az önéletrajz megírása, annak tartalmi elemei és annak számítógépen való megírása, ugyanúgy, mint az elavult szakképesítéssel és alacsony iskolai végzettséggel rendelkező ügyfeleknek. Ez az a szolgáltatás, mely a legtöbb célcsoport igényeit lefedte és kielégítette, csak a gyermekgondozás után munkát vállalók vették igénybe csekély számban. Ők abba a korosztályba tartoznak, akik számára a munkakeresés, az álláskeresési technikák nem jelentenek akadályt a munkaerőpiacra történő visszajutás során. Számukra inkább a gyermekelhelyezés, gyermekmegőrzés és a munkáltatói visszautasítás jelentett problémát.

Szolgáltatások tartalma, célja

- **Egyéni munkatanácsadás** (A munkapiaci folyamatok megismerésén, a munkavállalást elősegítő ill. korlátozó tényezők feltárásán, az elhelyezkedési akadályok elhárításán, valamint a szükséges támogatási eszközök meghatározásán keresztül, segíti az álláshoz jutást és az állás megtartását.)
- **Pszichológiai tanácsadás** (A szolgáltatás célja, hogy az ügyfél az előzetesen szerzett munkatapasztalatait, sérelmeit, problémáit felismerje, leküzdje, azt feldolgozva ismét magabiztos munkavállalóként térjen vissza a munkaerőpiacra.)
- **Szociális információnyújtás** (A szociális problémával küzdő munkát kereső személy segítése, annak érdekében, hogy a munkaerő-piaci szolgáltatások igénybevételét és a munkába helyezést a szociális hátrányok ne akadályozzák)
- **Személyre szóló állásfeltárás és elhelyezés** (az álláskeresési folyamat lépéseinek megtervezéséhez, a hatékony álláskeresési technikák - önéletrajzírás, munkapiaci marketing, felkészülés az állásinterjúra stb. - megismeréséhez, elsajátításához, az intenzív álláskereséshez nyújt gyakorlati segítséget.)
- **Álláskeresési technikák oktatása** (A tréning célja, hogy a programrésztvevők rálátást szerezzenek a munkaerőpiaci viszonyokra, a munkáltatók szokásaira, illetve, hogy megismerjék az aktuális álláskeresési trendeket, technikákat, majd azok elsajátítása után képesek legyenek önállóan használni.)
- **Motivációs csoportos foglalkozás** (A szolgáltatás célja, hogy segítse a munkát keresők munkavégzéssel kapcsolatos motivációjának felkeltését, erősítését és fenntartását. A szolgáltatást igénybe vevő munka, pályakorrekció, képzések, és egyéb szolgáltatások iránti motivációja erősödjön a munka világába történő bekapcsolódás, benntartás és a folyamatos és hosszú távú foglalkoztatás érdekében.)
- **Munkaerőpiaci mentori tanácsadás** (A mentori tevékenység a munkavállalási motivációk elősegítését, az egyén álláskeresési aktivitását, az álláskeresés és munkavállalás segítségét, valamint a munkaadókkal való kapcsolatteremtést szolgálja.)
- **Személyiségfejlesztést, beilleszkedést és önálló életvitelt segítő csoportos foglalkozás** (A szolgáltatás célja, hogy hozzájáruljon a munkát keresők személyiségének fejlesztéséhez, a munkaerőpiaci integrációjuk elősegítéséhez, az ügyfél megfelelő életvezetéséhez, tanulásához és a munkavállaláshoz kapcsolódó képességei fejlődéséhez, annak érdekében, hogy felkészüljön az álláskeresésre.)

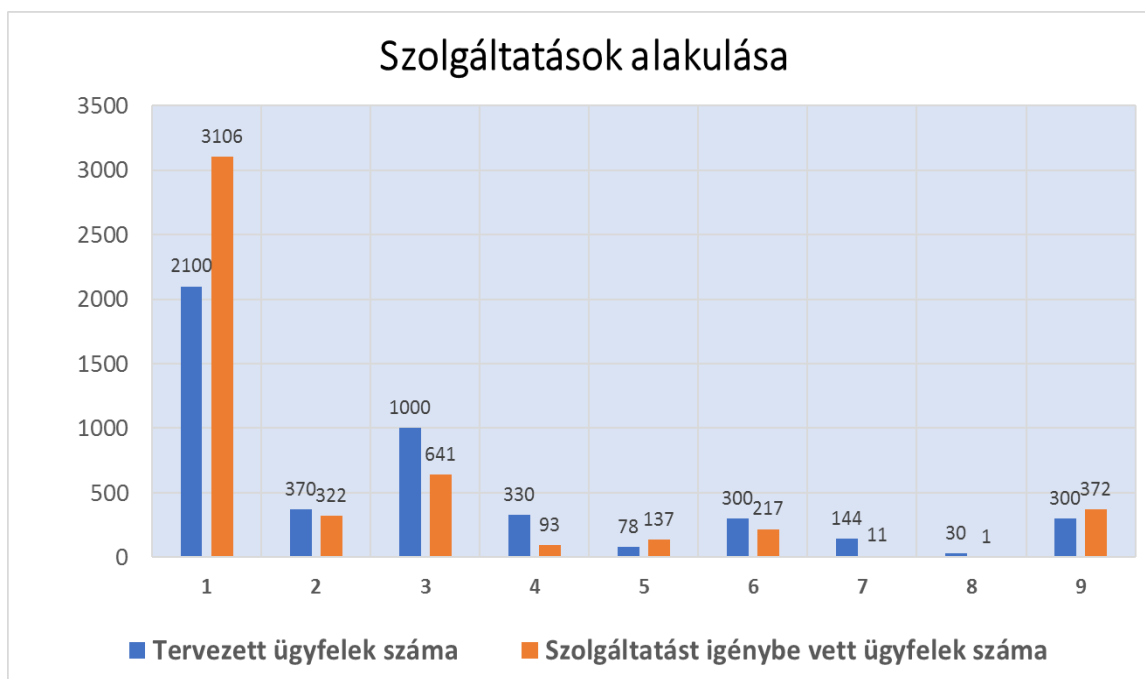
- **Munkahelyi környezetbe történő beilleszkedés segítése, betanítás** (A munkahelyi környezetbe történő beilleszkedés segítésének célja, hogy az ügyfél sikeresen beilleszkedjen).

5. A program legfontosabb eredményei

A projekt időszaka alatt 3376 fő került a programba Heves megyében, akiket igényeik szerinti munkaerőpiaci tanácsadással támogattunk.

A bevont ügyfelekből 397 fő inaktív személy volt és 825 fő létesített munkaviszonyt a szolgáltatók segítségével.

9

	Szolgáltatás	Tervezett ügyfelek száma	Szolgáltatást igénybe vett ügyfelek száma
1	Egyéni munkatanácsadás	2100	3106
2	Pszichológiai tanácsadás	370	322
3	Szociális információnyújtás	1000	641
4	Személyre szóló állásfeltárás és elhelyezés	330	93
5	Munkaerő-piaci mentori szolgáltatás	78	137
6	Motivációs csoportos foglalkozás	300	217
7	Személyiségfejlesztést, beilleszkedést és önálló életvitelt segítő csoportos foglalkozás	144	11
8	Munkahelyi környezetbe történő beilleszkedés segítése, betanítás	30	1
9	Álláskeresői technikák oktatása	300	372

Nyújtott szolgáltatások tervezett és tényleges létszáma

A projektbe vont személyek személyre szabott szakmai segítséget kaptak annak érdekében, hogy munkaerőpiaci alkalmazkodóképességük javuljon, és ennek eredményeképpen létre jöjjön a tartós, támogatás nélküli foglalkoztatás.

A tanácsadások során a szakértők felkészítették az ügyfeleket a megfelelő állás megtalálására és az ehhez szükséges technikák elsajátítására. A szolgáltatás várt eredménye, hogy az ügyfél képessé váljon az önálló, intenzív álláskeresőre.

Heves megyében a munkatanácsadás szolgáltatás - a munkaerőpiacra való visszatéréssel kapcsolatos ismeretek elsajátításában való segítségnyújtás - volt a leghasznosabb a célcsoportok számára.

Az egyéni munkatanácsadás szolgáltatás cél személyei azok az ügyfelek, akiknek nehézséget okoz saját, munkával, illetve munkára való felkészüléssel kapcsolatos céljaik és az ehhez szükséges lépések meghatározása. Az ügyfél önmaga elkészítendő álláskeresői tervének elkészítéséhez segítséget kap a személyes konzultáció során, önéletrajzírással, munkaerőpiacon elérendő célok kitűzésével, a cél eléréséhez vezető út megtervezésére, az

akadályozó tényezők feloldására, felkészítve az orientáltságuknak megfelelő ideális munkahely megtalálása érdekében.

6. A szolgáltatások tapasztalatai

Az egyéni fejlesztési terv fontos eszköz ahhoz, hogy az egyéni igények és szükségletek felmérésére alapozva az egyén fejlesztését, a fejlesztést segítő szolgáltatásokat megtervezzék, rögzítsék. A megyei vállalt hat óra egyéni fejlesztési terv készítése során az ügyféllel a szakértő munkatárs egy problémafeltáró, exploráló beszélgetést folytatott, amely során rögzítésre került az egyén személyes jellemzője, munkavállalói elképzelése, motivációs képe, a befolyásoló külső tényezők, a segítő lehetőségek, a kiinduló állapot.

A projektbe bevont személyek aktivizálása, motivációs szintjének emelése érdekében minden járásban szociális információ nyújtásban részesültek leggyakrabban az ügyfelek, mely alapján egyéntérkép készül az elhelyezkedést akadályozó tényezőkről (pl. bölcsődei elhelyezés), annak megoldásáról.

Hátrányos helyzetű járásként Heves települése említhető, ahol az ügyfelek munkaerőpiacra lépését a megszerezhető támogatások elérhetőségével segítették munkatársaink, tapasztalatunk, hogy a munkahelyre eljutás, az első hónap előfinanszírozása sok esetben távol tartja a munkavállalót a bejelentett munkavégzéstől.

Az érdekvédelmi, szociális, rehabilitációs és karitatív szervezetekről, járási, települési naprakész tájékoztatóval és elérhetőségi címlistával rendelkeztek kollégáink.

Ügyfeleink bizakodva és szívesen jártak szakértőinkhez, akiknek a mai napig hálásak a segítségért. Elégedettségüknek hangot adva keresnek fel telefonon és személyesen, illetve sikereikről számolnak be. A programból való kilépésüket követően is tartották munkatársainkkal a kapcsolatot, akik nyomon követhették életük alakulását.

A szolgáltatások elfogadása és a szolgáltatásokban való részvétel az álláskeresők körében változó volt. A tervezéskor a célcsoport szükségleteiből indultunk ki, ez azonban folyamatosan módosult.

Álláskeresési technikák oktatása

Az egyéni fejlesztési terv megvalósítása néha igen hosszú időintervallumra kiterjedő kapcsolattartást is megkövetelt a szakértőktől, különös tekintettel arra, hogy a regisztrált álláskeresők között jelentős számban találhatók halmozottan hátrányos helyzetűek, valamint egészségügyi, mentális problémákkal küzdők. A gyógyult betegek lényegesen nehezebben illeszkedtek be a munka világába, illetve sok esetben visszaestek és ezért a munkaerőpiacról hosszabb távon is kiestek.

Számos ügyfelünket segítettük önéletrajzuk elkészítésében és az állásinterjúra való felkészítésben szituációs játékokkal. Az állásportálokon történő munkakeresést és jelentkezést is elsajátították. A helyzetek megtapasztalása segíti az ügyfeleket abban, hogy gyakorolhassák a kommunikációs és prezentációs készségeiket, így a szituációs gyakorlatok beépítése mind az egyéni, mind a csoportos álláskeresésben hasznosnak bizonyult.

Számottevő ügyfelünk életében következett be pályamódosítás, újabb piacképes szakma irányába.

Munkapszichológus segített azoknak az ügyfeleknek, akiknek elhelyezkedésükben, munkavállalásukban speciális segítségre volt szükségük.

Üzemlátogatás és állásbörze

A nyugdíj előtt álló és megváltozott munkaképességű személyeknek szociális információnyújtás keretében segítettünk a leszázalékolásuk elindításában, fogyatékosági támogatás megigénylésében, valamint a pénzbeli és természetbeni ellátásokról adtunk tájékoztatást. Az ügyfelekkel való kapcsolattartás során jelentős igény mutatkozott arra, hogy tájékozottak legyenek a megyei illetve járási munkaerőpiaci helyzetről. Ez az igény nagymértékben segítette a motivációt, a munkavállalási készség erősítését.

Az egyéni munkatanácsadást többen vették igénybe, mint a tervezett létszám. Az ügyfeleknek szükségük van a bátorításra, megerősítésre és útmutatásra ahhoz, hogy a munkapiaci folyamatok megismerésén, a munkavállalást elősegítő, illetve korlátozó tényezők feltárásán, az elhelyezkedési akadályok elhárításán, valamint a szükséges támogatási eszközök meghatározásán keresztül eljussanak a célállás betöltéséig.

A projekt három éves időtartama alatt a tervezett bevonandó álláskeresői létszámot 91,89 %-osan teljesítettük Heves megyében.

A munkaerőpiacról tartósan távol lévők helyzetének javítása érdekében igyekeztünk szinkronba hozni a munkaerőpiaci szereplők kapcsolatát, felkutattuk az inaktív személyeket, elősegítve a munkaerőpiacra való visszatérésüket. A felkutató inaktívok számát a tervezetthez képest 6,8%-kal teljesítettük túl.

A projektben kiemelkedő feladat, hogy a munkáltatók minél szélesebb körét tudjuk megszólítani, annak érdekében, hogy az igényeiknek megfelelő munkaerőt tudjunk biztosítani számukra és így az álláskeresők munkaerőpiaci reintegrációja megvalósulhasson.

A munkaerőpiaci kereslet-kínálat oldalt igyekeztünk kielégíteni. 85 munkáltatóval kötöttünk együttműködési megállapodást, és több tucat munkáltatóval létesítettünk jó partneri kapcsolatot, akikhez ügyfeleinket ajánlottuk munkavégzés céljából.

825 főt helyeztünk el a nyílt munkaerőpiacon, a projekt végéig, amellyel 11,5%-al teljesítettük túl vállalásunkat, a tanácsadások és munkáltatókhoz történő kiajánlások eredményeképpen a projekt lezárását követően is sikeresen helyezkedtek el ügyfeleink a nyílt munkaerőpiacon.

14

Munkáltatói tájékoztató

7. Jövőbeni javaslatok

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által nyújtott munkaerőpiaci szolgáltatások jelenleg nem tudnak a speciális, hátrányos helyzetű célcsoportok tagjainak személyre szabott segítséget nyújtani, illetve minden munkanélküli vagy inaktív személyt elérni.

Az évek során egyre több kihívással szembenező foglalkoztatási szolgálat humán szakemberei igen leterheltek, illetve más feladatokra kerültek átcsoportosításra, emiatt az elmúlt években háttérbe szorult a célcsoport tagok számára a munkaerőpiaci szolgáltatások biztosítása. A szolgálat elsősorban adminisztratív feladatokat végez, így a célcsoporttagok korlátozottan jutnak szolgáltatáshoz.

Tapasztalataink szerint az ügyfelek szívesen tartózkodtak akár 3-4 órát is a tanácsadáson. Elmondásuk szerint, azt a délelőttöt vagy délutánt erre szánták, és érdeklődéssel, aktívan vettek részt a szolgáltatásokban.

A szakértők véleménye is egybeesik az ügyfelekével, hogy 1-1,5-2 óránál több tanácsadási óra szükséges egy-egy alkalommal. Időt igényel az egymásra hangolódás, és mire az megtörténik, abba kell hagyni a tanácsadást az időkorlát miatt. Úgy gondoljuk, hogy a hatékonyság szempontjából eredményesebb lenne a 3-4 óra tanácsadás alkalmanként, majd a következő megbeszélés időpontban ismét 3-4 órában átbeszélni, megbeszélni a munkakeresési tapasztalatokat, mit szükséges másképp, mi az, ami működik, mi az, ami nem, megfelelően kerülnek-e alkalmazásra az elsajátított technikák.

Az egyéni álláskereső tanácsadást követően az egyéni munkatanácsadásra mutatkozott nagy igény, amely keretében feltárásra kerültek azok a nehézségek, melyek a munkavállalást akadályozták.

Nagy volt az érdeklődés a Munka Törvénykönyve rendelkezéseivel és a közalkalmazottak jogállásával kapcsolatban, nagyon fontos és hasznos lenne a szolgáltatás részévé tenni a későbbiekben, legalább két alkalommal, 2-3 órában. Ennek során szó eshetne a munkáltatói és munkavállalói jogokról, kötelezettségekről, a foglalkoztatási formákról, jogviszonyokról, ezek közötti különbségről.

A diákok kikerülve az iskolapadból nem tudják, hogy mely munkához milyen képességek szükségesek, milyen munkakörökben lehet elhelyezkedni, milyen tevékenységeket takar pontosan az adott szakma, és milyen munkát lehet végezni egy-egy képesítéssel. Hasznos lenne nyílt napokat szervezni számukra, valamint a munkáltatók és iskolák közötti együttműködést szorgalmazni, továbbá olyan lehetőséget biztosítani a diákok számára, amikor jelen lehetnek egy-egy munkafolyamatnál, betekintést nyerhetnek egy cég vagy üzem munkájába, nem csak egy villámlátogatás formájában, hanem akár több napon keresztül, több munkáltatónál más-más tevékenységekben. Különböző munkáltatókat kellene meghívni az iskolákba, akik elmondhatják egy-egy nyílt nap keretében, hogy mivel foglalkoznak, milyen munkakörök vannak a cégükönél, milyen végzettséggel tölthetők be a munkakörök.

Ügyfeleink több rábeszélésre, de szívesen vettek részt pszichológiai tanácsadáson annak ellenére, hogy úgy vélik, megbélyegzi őket a társadalom, ha kitudódik, hogy pszichológushoz járnak. Szélesebb körben, szemléletformáló, más nézőpontból történő rávilágításra lenne szükség a pszichológiai tanácsadásra egy-két órás szolgáltatás formájában és a pszichológusi jelenlét, tanácsadás nyújtása a helyszínen történjen és ne a pszichológus rendelésén.

Úgy gondoljuk, hogy a mentorálásra szánt idő több a szükségesnél, hiszen akit 15 héten mentorálni szükséges, ő várhatóan nehezen fogja megállni a helyét önállóan az adott

munkahelyen és nehezen fog tudni beilleszkedni. Erre a szolgáltatásra elegendő három-négy hét, heti két órában.

Összegezve az a tapasztalatunk, hogy az egyéni tanácsadásokra szívesebben eljöttek az ügyfelek. A csoportos tanácsadásokat hosszúnak tartották 3 napon keresztül, napi 8 órában.

A projekt tanácsadási szolgáltatásainak keretében olyan készségeket, jártasságokat sikerült elsajátítaniuk ügyfeleinknek, amelyek hozzásegítették őket, családtagjaikat és a közeli hozzátartozókat egy minőségibb, jobb élethez. Önbizalmuk, önbecsülésük növekedett, újra a társadalom hasznos tagjainak érzik magukat.

Az ügyfélállományt tekintve sok a nyugdíj előtt álló, pszichés betegséggel küzdő, hajléktalan, rossz körülmények között, valamint valamilyen fogyatékkal élő és komplex minősítésre váró ügyfél.

Amíg a hátrányos helyzetű társadalmi csoportoknak nem megoldott a lakhatásuk, a pszichés problémáik és szenvedélybetegségük nincs kezelve, vagy kezelést követően visszakerülnek abba a közegbe, ahonnan kitörést, kiutat reméltek, és amíg a szociális ellátó rendszerben és az egészségügyi rendszerben nem kapják meg a megfelelő segítséget, addig a Foglalkoztatási Osztályok és külső tanácsadói szervezetek csekély mértékben tudnak segíteni rajtuk, a változás elérése nehezített.

Akik 10 évvel ezelőtt vagy korábban munkanélkülivé váltak, ők nem hátrányos társadalmi csoportból kerültek ki, ők többnyire elhelyezkedtek a munkaerőpiacon.

Azok maradtak évek óta a Foglalkoztatási Osztályokon regisztráltként, akiknek segítségre van szükségük, pszichés problémák, szenvedélybetegség terén. Rajtuk a Foglalkoztatási Osztály és tanácsadói szervezetek pusztán munkaerőpiaci eszközökkel kis mértékben tudnak segíteni. A szociális ellátórendszerben, szakosított ellátásban, bentlakásos elhelyezésben, akár idősök otthonában, szenvedély- vagy fogyatékos bentlakásos intézményben sem biztosított a bekerülésük, elhelyezésük, mert nagy a várólista mindegyik ellátási formába és kapacitásbővítésre csekély lehetőségük van az intézményeknek. Az állami vagy önkormányzati fenntartású intézményekbe hamarabb bekerülhetnek, de ezekből egyre kevesebb van.

Egészségügyi kezelésüket és rehabilitációjukat követően, a nyugdíjkorhatárt el nem ért személyek esetében sikeresek és hatékonyak lehetnek a tanácsadási szolgáltatások, akiknek ezáltal nagyobb esélyük lesz a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Ezen társadalmilag hátrányos csoportok számára nagy szükség lenne a szociális információnyújtás keretén belül arra, hogy őket elkísérje egy segítő az adott szolgáltatási forma igénybevételi helyére és pontos információval tudjon szolgálni arra vonatkozóan, hogy

hova fordulhat, milyen szolgáltatóktól, milyen szolgáltatásokat vehet igénybe és melyekre jogosult.

A kialakult járványhelyzet megmutatta, hogy bizonyos szolgáltatók esetében az online, illetve telefonon történő tanácsadás is alternatíva lehet. Ugyanakkor ennek hatékonyságáról, tényleges támogató voltáról nem állnak rendelkezésre információk. Véleményünk szerint vizsgálni kellene annak lehetőségét, hogy egy applikáció fejlesztésével az egyéni tanácsadások elérhetővé váljanak azoknak, akik ezt képesek igénybe venni, és ez a lehetőség ne csak járványügyi veszélyhelyzet idején legyen elérhető.

A projekt tanácsadásainak keretében olyan készségeket, jártasságokat sikerült elsajátítaniuk ügyfeleinknek, amelyek hozzásegítették őket, családtagjaikat és a közeli hozzátartozókat egy minőségibb, jobb élethez. Önbizalmuk, önbecsülésük növekedett, újra a társadalom hasznos tagjainak érzik magukat.

A munkaerőpiaci szolgáltatásnyújtásban azonos célok, elvek és módszertan alapján segítettük a hátrányos helyzetű munkavállalók munkaerőpiaci integrációját, valamint a munkáltatói igények kielégítését. A járási hivatalok foglalkoztatási osztályaival összehangoltan láttuk el az álláskereső szolgáltatást, közvetítést kérő és inaktív célcsoport bevonását, valamint a szolgáltatásnyújtást.

Összességében elmondható, hogy a projekt tervezése és megvalósítása során mindig figyelembe kell venni az időszerű támogatási, szolgáltatási rendszerek kidolgozását, naprakész, mobilis szolgáltatások létrehozásával ügyfélközpontúvá tenni a segítő, támogató szakmai tudást, mellyel a projektbe bevont személyek személyre szabott szakmai segítséget kapnak annak érdekében, hogy munkaerőpiaci alkalmazkodóképességük javuljon, és ennek eredményeképpen létre jöjjön a tartós, támogatás nélküli foglalkoztatás.